

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННЦБ ЗУНУ
Надія КУЛЬЧИЦЬКА
30 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРНОВ

30 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Управління публічними фінансами»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	1
Заочна	1	1	8	4	-	-	138	150	2

30.08.2024
[Signature]

Чортків – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №11 від 26.06.2024р.).

Робочу програму склав д.е.н., проф. Василь ДЕМ'ЯНИШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол № 1 від 28.08.2024 р.)

Завідувач кафедри Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (протокол № 1 від 30.08.2024р.)

Керівник групи
забезпечення спеціальності Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП Василь ДЕМ'ЯНИШИН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Дисципліна – «Управління публічними фінансами»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни – нормативна Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки – 1 Семестр <i>Денна форма – 1</i> <i>Заочна форма – 1</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції: <i>Денна форма – 32 год.</i> <i>Заочна форма – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна форма – 14 год.</i> <i>Заочна форма – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна форма – 93 год.</i> <i>Заочна форма – 138 год.</i> Тренінг: <i>Денна форма – 6 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна форма – 5 год.</i>
Тижневих годин: денна – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Управління публічними фінансами» спрямована на формування у студентів системи знань в галузі методики та організації управління публічними фінансами, набуття навичок підготовки та оформлення результатів моніторингу виконання державних фінансових планів і прийняття відповідних рішень в бюджетному процесі на засадах транспарентності та інклюзії. Оволодіння цією дисципліною повинно виробити навички застосування методики управління публічними фінансами при підготовці управлінських рішень, вміння організувати і проводити інформаційні дослідження, оформляти та формувати результати моніторингових процесів в галузі управління державними фінансовими ресурсами.

Саме це визначає мету даної навчальної дисципліни – вивчення функцій податкових, фінансових органів, законодавчої та виконавчої влади щодо бюджету й інших державних фінансових планів та прийомів і методів, які використовують ці органи в процесі керування державними фінансовими ресурсами і відносинами, що виникають у процесі руху державних фінансових потоків. Тільки на засадах чіткого розмежування функцій між вказаними органами, належної організації бюджетного процесу в державі можливо забезпечити ефективне управління публічними фінансами.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- засвоїти теоретичні та організаційні основи управління державними фінансовими ресурсами;
- ознайомитися з порядком складання, розгляду, затвердження та виконання державних фінансових планів усіх рівнів;
- вивчити систему управління державними фінансовими ресурсами та фінансовими потоками;
- набути навички використання теоретичних знань на практиці по управлінню державними фінансовими коштами загального та спеціального фондів;
- вміти формувати облікову інформацію за проведеними операціями з коштами державного та місцевих бюджетів, державних цільових фондів;
- проводити контрольно-аналітичну роботу за цільовим витрачанням грошових коштів держави;
- здійснювати моніторинг за проведеними операціями з руху грошових коштів держави, з метою отримання узагальнюючої інформації та прийняття управлінських рішень по виконанню державних фінансових планів;
- формувати вихідну інформацію, звітність для надання її користувачам, суб'єктам оперативного управління публічними фінансами.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» забезпечує формування наступних компетентностей у студента:

Загальні компетентності

- ЗК4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності

- СК1 Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- СК3 Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- СК10 Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ функціонування публічних фінансів, застосування сучасного теоретичного і методичного інструментарію для забезпечення ефективного управління ними на засадах транспарентності та проектного підходу.
- СК11 Здатність демонструвати у практичній діяльності поглиблені знання щодо економічних, інституційних та правових засад, а також інструментів імплементації інклюзивного підходу при ухваленні управлінських рішень щодо складання державних фінансових планів, організації їхнього виконання, контролю за виконанням та підготовки звітності, забезпечення умов для реалізації цих управлінських рішень.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмами єдиного вступного іспиту (ЄВІ) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ).

2.5. Результати навчання:

- ПРН01 Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- ПРН03 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до

- конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПРН08 Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.
- ПРН11 Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
- ПРН12 Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
- ПРН14 Обґрунтовувати та реалізувати ефективні управлінські рішення щодо застосування сучасного теоретичного та методичного інструментарію для забезпечення ефективного управління публічними фінансами на засадах транспарентності та проектного підходу.
- ПРН15 Демонструвати у практичній діяльності поглиблені знання щодо економічних, інституційних, правових засад та інструментів імплементації інклюзивного підходу при ухваленні управлінських рішень щодо складання державних фінансових планів, організації їхнього виконання, контролю за виконанням та підготовки звітності, забезпечення умов для реалізації цих управлінських рішень.

2.6. Завдання лекційних занять:

– ознайомлення студентів відповідно до програми та робочого плану з основними питаннями, що стосуються науково-теоретичних та організаційних засад управління публічними фінансами, зокрема, управління доходами, видатками, офіційними трансфертами, державними боргом, операціями, пов'язаними з ними, Пенсійним фондом України, іншими економічними фондами;

– формування у студентів цілісної системи науково-теоретичних та практичних знань з курсу «Управління публічними фінансами».

2.7. Завдання проведення практичних занять:

– засвоїти механізм проведення операцій з державними фінансовими ресурсами, здійснення управлінських функцій в бюджетному процесі, прийняття науково-обґрунтованих рішень щодо оперативного управління доходами, видатками, офіційними трансфертами, державними боргом, Пенсійним фондом України, іншими економічними фондами;

– навчитися використовувати набуті науково-теоретичні та практичні знання з управління публічними фінансами;

– закріпити наукові, теоретичні знання, одержані на лекціях.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи управління публічними фінансами

Тема 1. Теоретико-методологічні засади сутності та складових управління публічними фінансами

Управління публічними фінансами та його роль у бюджетному процесі. Визначення управління публічними фінансами. Об'єкт і суб'єкти управління публічними фінансами. Предмет управління публічними фінансами як навчальної дисципліни. Нормативно-правова база управління публічними фінансами. Складові елементи організації бюджетного процесу. Органи управління публічними фінансами. Етапи і методи управлінської діяльності в бюджетному процесі.

Складові управління публічними фінансами: бюджетне планування, організація виконання бюджету, облік і звітність з виконання бюджету, контроль за виконанням бюджету, управління Пенсійним фондом України, управління державними соціальними фондами. Взаємозв'язок функцій і складових управління публічними фінансами.

Тема 2. Науково-практичні підходи до аналізу структури бюджету держави як об'єкта управління

Сутність та структура бюджету як об'єкта управління. Бюджет як економічна категорія. Характерні ознаки бюджетних відносин: всеохоплюючий і перерозподільний характер, законодавче регулювання, фондовий характер концентрації державних коштів. Бюджет як основний фінансовий план, склад і структура його доходів і видатків. Методи, джерела і принципи формування доходів. Класифікація видатків та форми бюджетного фінансування. Бюджетний дефіцит. Його причини, наслідки та межі. Джерела покриття бюджетного дефіциту. Бюджет як централізований фонд грошових коштів держави. Організація і завдання управління бюджетними потоками.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Основи бюджетного устрою: види бюджетів, принципи побудови бюджетної системи, розмежування доходів і видатків між бюджетами, взаємовідносини між бюджетами. Склад і структура бюджетної системи України.

Розмежування доходів і видатків між бюджетами. Види взаємовідносин між бюджетами.

Тема 3. Інституціональні засади функціонування органів управління бюджетом

Органи стратегічного управління бюджетом та їхні функції.

Міністерство фінансів України – центральний орган державної виконавчої влади в сфері фінансової діяльності. Законодавчі документи, якими керується Міністерство фінансів України у своїй діяльності. Основні завдання Міністерства фінансів України, його функції та права. Вертикальна структура органів Міністерства фінансів. Структура центрального апарату міністерства. Фінансові департаменти обласних державних адміністрацій. Основні завдання, функції та права фінансових органів обласного рівня. Структура фінансового департаменту. Міські та районні фінансові органи в Україні: головні завдання, функції, права, структура. Законодавчі документи, якими керуються фінансові органи обласних державних адміністрацій, міські та районні фінансові органи.

Державна служба фінансового моніторингу України як орган державного управління.

Державна казначейська служба України, її призначення та функції. Структура управління Державної казначейської служби України. Вертикальна структура органів державної казначейської служби України.

Державна податкова служба України та Державна митна служба України в системі органів оперативного управління бюджетом.

Органи міжгалузевого оперативного управління бюджетними коштами та їхні функції.

Система органів галузевого управління бюджетними коштами.

Пенсійний фонд України, його призначення, структура, функції, права та обов'язки.

Органи управління іншими державними економічними фондами, їх структура та функції.

Тема 4. Наукові підходи та методологічні засади бюджетного планування

Економічні основи бюджетного планування. Бюджетне планування як складова частина фінансового, його зміст, принципи і завдання. Методи бюджетного планування. Рівні та етапи бюджетного планування. Вдосконалення бюджетного планування і регулювання бюджетів на основі розширення самостійності адміністративно-територіальних формувань.

Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі та особливості його застосування в Україні

Організація бюджетного планування. Підготовча робота до складання проекту бюджету. Визначення Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період. Характеристика основних етапів розробки проекту бюджету. Підготовка, розроблення та аналіз бюджетних запитів і формування пропозицій проекту Державного бюджету України.

Завдання і методологія планування доходів бюджету. Інформаційне забезпечення планування доходів.

Бюджетні запити і планування видатків бюджету держави. Планування державних дотацій та субсидій.

Розгляд проекту Державного бюджету України в Кабінеті Міністрів України і прийняття постанови щодо схвалення проекту закону про Державний бюджет України. Представлення проекту бюджету Верховній Раді України, його розгляд в комісіях і комітетах. Представлення проекту Державного бюджету на сесії Верховної Ради України. Порядок внесення доповнень і зауважень до проекту бюджету. Затвердження Державного бюджету України. Закон про Державний бюджет України, його зміст.

Порядок складання проектів місцевих бюджетів, їх взаємозв'язок із проектом Державного бюджету України. Бюджет розвитку місцевих бюджетів. Інформація для складання проектів місцевих бюджетів. Розгляд проекту бюджету в органах виконавчої і законодавчої влади, внесення до нього поправок і зауважень. Затвердження місцевих бюджетів.

Транспарентність та інклюзивність у бюджетному плануванні. Способи розкриття інформації щодо цілей, правових, інституційних та економічних основ, принципів рішень щодо планових показників обсягів бюджетів і їх обґрунтування, даних та інформації, пов'язаних з діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, а також умов підзвітності в повному обсязі, в доступній формі та на своєчасній основі. Напрями збільшення ступеня участі всіх громадян у бюджетному плануванні, мотивації стимулювати людей до виконання поставлених цілей та завдань.

Кошторисне планування. Основи кошторисного планування. Норми і нормативи кошторисного фінансування. Структура кошторису. Бюджетне нормування в Україні. Бюджетні нормативи і норми.

Тема 5. Методологія та практика виконання бюджету

Поняття та принципи виконання бюджету. Органи, що забезпечують виконання бюджету, розподіл функцій між ними.

Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету, порядок та терміни його складання, внесення змін та доповнень. Бюджетна класифікація доходів і видатків, її роль у бюджетному процесі та виконанні бюджету.

Система справляння доходів бюджету. Розрахунки юридичних і фізичних осіб з бюджетом. Документообіг, пов'язаний із мобілізацією доходів.

Податковий менеджмент. Основи та організація податкової роботи. Правове регламентування встановлення і справляння податків. Облік платників і надходжень податків. Порядок та форми розрахунків із бюджетом.

Зв'язок доходів між податковими органами і органами Державної казначейської служби України.

Поняття бюджетного фінансування та його організація. Основні принципи фінансування видатків бюджету. Розпорядники коштів, їх права та обов'язки. Ступені розпорядників коштів по Державному і місцевих бюджетах.

Форми і методи фінансування із державного бюджету.

Організація фінансування із місцевих бюджетів. Документообіг у процесі фінансування із місцевих бюджетів.

Касове виконання бюджету. Системи касового виконання бюджету: банківська, казначейська, змішана. Органи, які беруть участь у касовому виконанні бюджету, розподіл функцій між ними. Касове виконання дохідної частини бюджету. Грошові кошти бюджету. Джерела формування та напрямки використання грошових коштів бюджету. Касове виконання видаткової частини бюджету.

Регулювання міжбюджетних потоків.

Змістовий модуль 2.

Організація управління публічними фінансами на стадіях виконання бюджетів

Тема 6. Облік виконання бюджетів

Завдання бухгалтерського обліку виконання бюджету. Функції бухгалтерських служб фінансових, податкових, казначейських органів, розпорядників бюджетних коштів в організації обліку виконання бюджетів і кошторисів бюджетних установ. Організація синтетичного та аналітичного обліку виконання бюджету. Значення аналітичного обліку для оперативного керівництва (контролю) виконання бюджету.

Бухгалтерські документи, порядок їх складання, перевірки й обробки. Облікові реєстри, їх роль у бухгалтерському обліку виконання бюджету. Хронологічний і систематичний записи. Порядок зберігання бухгалтерських документів і облікових реєстрів.

План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів. Характеристика рахунків.

Облік доходів державного бюджету. Облік операцій за доходами загального і спеціального фондів державного бюджету. Особливості обліку доходів загального і спеціального фондів місцевих бюджетів.

Облік бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по державному бюджету. Операції з обліку бюджетних зобов'язань і видатків за загальним і спеціальним фондами державного бюджету.

Облік бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по місцевих бюджетах (загальний і спеціальний фонд).

Облік міжбюджетних відносин.

Облік операцій за взаємними розрахунками між бюджетами

Облік операцій за результатами виконання державного бюджету по загальному і спеціальному фондах.

Особливості визначення результатів виконання місцевих бюджетів

Визначення результатів виконання бюджетів.

Тема 7. Звітність про виконання бюджетів

Організація, види та форми бюджетної звітності. Звіти розпорядників коштів про використання бюджетних коштів одержаних із державного та місцевих бюджетів. Періодична звітність про виконання бюджетів.

Звітність розпорядників коштів про використання бюджетних коштів, одержаних із Державного та місцевих бюджетів України. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність органів Державної казначейської служби України про виконання державного бюджету. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання.

Звітність про виконання місцевих бюджетів. Склад звітних документів, терміни і порядок їх подання. Порядок затвердження звіту про виконання бюджету держави.

Транспарентність та інклюзивність у процесі затвердження звітів про виконання бюджетів усіх рівнів. Способи розкриття інформації щодо цілей, правових, інституційних та економічних основ, принципових рішень щодо звітних показників обсягів бюджетів і їх обґрунтування, даних та інформації, пов'язаних з діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, а також умов підзвітності в повному обсязі, в доступній формі та на своєчасній основі. Напрями збільшення ступеня участі всіх громадян в обговоренні звітів про виконання бюджетів, мотивації стимулювати людей до виконання поставлених цілей та завдань.

Тема 8. Дискусійні питання теорії та практика організації контролю за виконанням бюджету

Сутність та призначення бюджетного контролю та його роль в управлінні публічними фінансами. Види, форми та методи бюджетного контролю.

Види, форми та методи бюджетного контролю. Органи бюджетного контролю та їх класифікація.

Рахункова палата України, її функції, права і завдання.

Податковий контроль та його організація в Україні. Облік платників податків та надходжень податків і обов'язкових платежів. Податкова звітність, порядок і методи її перевірки. Камеральні перевірки податкових декларацій і звітів. Документальні перевірки правильності розрахунків із бюджетом. Оформлення результатів податкових перевірок.

Митний контроль. Митні органи України, їх функції та повноваження. Митне оформлення. Контроль митних органів за сплатою мита і митних платежів. Особливості контролю за переміщенням через митний кордон підакцизних товарів.

Контрольно-ревізійна робота з бюджету, її завдання та напрями. Державна аудиторська служба України, її завдання, повноваження та права. Організація і планування ревізій та перевірок. Порядок проведення ревізій. Оформлення та реалізація матеріалів ревізій. Бюджетний аудит.

Транспарентність та інклюзивність у процесі контролю за виконанням бюджетів усіх рівнів. Способи розкриття інформації щодо цілей, правових, інституційних та економічних основ, принципів рішень щодо звітних показників обсягів бюджетів і їх обґрунтування, даних та інформації, пов'язаних з діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування, а також умов підзвітності в повному обсязі, в доступній формі та на своєчасній основі. Напрями збільшення ступеня участі всіх громадян в організації контролю за виконанням бюджетів, мотивації стимулювати людей до виконання поставлених цілей та завдань.

Тема 9. Управління Пенсійним фондом України

Сутність, призначення та класифікація пенсійного страхування. Пенсійний фонд України як об'єкт управління, його складові.

Система управління Пенсійним фондом України. нормативно-правова база управління ПФ. Етапи і методи управлінської діяльності. Структура центрального апарату ПФУ, його територіальних органів, їхні завдання, функції і права.

Організація планування показників бюджету ПФУ. Характеристика основних етапів розробки бюджету. Завдання і методологія планування доходів і видатків. Розгляд і затвердження бюджету ПФУ.

Виконання бюджету ПФУ. Механізм мобілізації доходів бюджету. Порядок виконання видаткової частини бюджету ПФУ. Фінансування видатків на державні пенсії та інші соціальні виплати.

Організація бухгалтерського обліку і звітності ПФУ. Особливості обліку доходів і видатків ПФУ. Види звітності, їхня класифікація. Оперативна, місячна, квартальна та річна звітність органів ПФУ про виконання бюджету фонду, її характеристика.

Державний фінансовий контроль за виконанням бюджету ПФУ. Органи контролю та їхні функції. Порядок здійснення контролю за доходами і видатками бюджету.

Тема 10. Особливості управління державними соціальними фондами та іншими об'єктами публічних фінансів

Управління Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Органи управління, їхні завдання, функції і права. Планування доходів і видатків фонду. Мобілізація доходів та фінансування видатків. Облік, звітність та фінансовий контроль за доходами і видатками Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.

Управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Органи управління, їхні завдання, функції і права. Планування доходів і видатків фонду. Мобілізація доходів та фінансування видатків. Облік, звітність та фінансовий контроль за доходами і видатками Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Управління Фондом соціального страхування на випадок безробіття. Органи управління, їхні завдання, функції і права. Планування доходів і видатків фонду. Мобілізація

доходів та фінансування видатків. Облік, звітність та фінансовий контроль за доходами і видатками Фонду соціального страхування на випадок безробіття.

Особливості управління іншими об'єктами публічних фінансів. Кошти медичного страхування, сутність, завдання, форми та управління ними. Перспективи розвитку інших елементів публічних фінансів та організації управління цими об'єктами.

Тема 11. Світовий досвід управління публічними фінансами

Порівняльна характеристика організації бюджетного процесу у зарубіжних країнах.

Управління бюджетним процесом в розвинутих країнах. Демократичний вибір бюджетних пріоритетів. Політичний механізм бюджетних рішень. Органи оперативного управління бюджетом та бюджетного контролю.

Бюджетне планування. Економіко-аналітичні засади бюджетування. Методи програмного аналізу і раціоналізація розробки бюджетів. Програмно-цільові бюджети. Складання бюджетів «на нульовій основі». Планування інвестицій за методом «затрати-вигоди».

Виконання бюджету і бюджетний контроль. Методи контролю. Ревізійні органи законодавчої влади. Контроль за видатками. Забезпечення виконання намірів парламенту. Ефективність використання коштів. Регулювання між бюджетних відносин.

Іноземний досвід управління соціальним страхуванням. Особливості управління пенсійним страхуванням, соціальним страхуванням на випадок безробіття, соціальною допомогою та медичним страхуванням.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»**

денна форма навчання

Назви теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Тренінг	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1						
Теоретичні основи управління публічними фінансами						
Тема 1. Теоретико-методологічні засади сутності та складових управління публічними фінансами	2	2	9	2	3	Питання, тести
Тема 2. Науково-практичні підходи до аналізу структури бюджету держави як об'єкта управління публічними фінансами	4	2	9			Питання, тести
Тема 3. Інституціональні засади функціонування органів управління бюджетом	2		9			Питання, тести, задачі
Тема 4. Наукові підходи та методологічні засади бюджетного планування	6	2	10			Питання, тести
Тема 5. Методологія та практика виконання бюджету	2	2	10			Питання, тести
Змістовий модуль 2						
Організація управління публічними фінансами на стадіях виконання бюджету						
Тема 6. Облік виконання бюджету	4	2	7	4	2	Питання, тести
Тема 7. Звітність про виконанням бюджету	2		7			Питання, тести
Тема 8. Дискусійні питання теорії та практика організації контролю за виконанням бюджету	4	2	8			Питання, тести
Тема 9. Управління Пенсійним фондом України	2	2	8			Питання, тести
Тема 10. Особливості управління державними соціальними фондами	2		8			Питання, тести
Тема 11. Світовий досвід управління публічними фінансами	2		8			Питання, тести
Разом	32	14	93	6	5	–

**СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»**

заочна форма навчання

Назви теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Контр. заходи	
Тема 1. Теоретико-методологічні засади сутності та складових управління публічними фінансами	2	2	12	–	Питання, тести	
Тема 2. Науково-практичні підходи до аналізу структури бюджету держави як об'єкта управління публічними фінансами			12	–		
Тема 3. Інституціональні засади функціонування органів управління бюджетом	12		–			
Тема 4. Наукові підходи та методологічні засади бюджетного планування	2		13	–		
Тема 5. Методологія та практика виконання бюджету	13		–			
Тема 6. Облік виконання бюджету	2	2	13	–	Питання, тести	
Тема 7. Звітність про виконанням бюджету			13	–		
Тема 8. Дискусійні питання теорії та практика організації контролю за виконанням бюджету			13	–		
Тема 9. Управління Пенсійним фондом України	2		2	13	–	Питання, тести
Тема 10. Особливості управління державними соціальними фондами				12	–	
Тема 11. Світовий досвід управління публічними фінансами		12		–		
Разом	8	4		138	–	–

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ»

Змістовий модуль 1

Практичне заняття №1 (2 години).

Тема 1: Теоретико-методологічні засади сутності та складових управління публічними фінансами.

Мета: Засвоєння сутності та складових управління публічними фінансами. Вивчення нормативно-правової бази та системи органів управління публічними фінансами.

Питання для обговорення:

1. Сутність та зміст управління публічними фінансами.
2. Об'єкт та суб'єкт системи управління публічними фінансами.
3. Предмет управління публічними фінансами як навчальної дисципліни.
4. Складові управління публічними фінансами: взаємозв'язок функцій і складових управління.

Практичне заняття №2 (2 години).

Тема 2: Науково-практичні підходи до аналізу структури бюджету держави як об'єкта управління публічними фінансами.

Мета: Вивчення сутності, складу та структури доходів і видатків бюджету. Засвоєння принципів розмежування доходів і видатків між бюджетами. Розуміння сутності бюджетного дефіциту та державного боргу.

Питання для обговорення:

1. Сутність бюджету та його роль у суспільстві.
2. Організація і завдання управління бюджетними потоками.
3. Розмежування доходів і видатків між бюджетами.
4. Взаємовідносини між бюджетами.

Практичне заняття №3 (2 години).

Тема 4: Наукові підходи та методологічні засади бюджетного планування.

Мета: Засвоєння методів та етапів бюджетного планування. Розуміння організації планування державного бюджету та порядку складання проектів місцевих бюджетів.

Питання для обговорення:

1. Економічні основи бюджетного планування, його зміст, принципи і завдання.
2. Порядок складання проекту Державного бюджету України.
3. Розгляд і затвердження Державного бюджету України.
4. Порядок складання, розгляду і затвердження місцевих бюджетів.
5. Засади транспарентності та інклюзивності у бюджетному плануванні.

Практичне заняття №4 (2 години).

Тема 5: Методологія та практика виконання бюджету.

Мета: Розуміння основ виконання бюджету та бюджетної класифікації доходів і видатків. Визначення понять «бюджетне призначення», «касове виконання», Розгляд стадій виконання бюджету та порядку надання бюджетних трансфертів.

Питання для обговорення:

1. Поняття та принципи виконання бюджету.
2. Поняття бюджетного фінансування, його організація та принципи.
3. Виконання дохідної частини бюджетів.
4. Виконання видаткової частини бюджетів.
5. Організація та регулювання міжбюджетних потоків.

Практичне заняття №5 (2 години).

Тема 6: Облік виконання бюджету.

Мета: Обговорення завдань та значення синтетичного й аналітичного обліку. Розгляд бухгалтерських документів та вивчення обліку виконання бюджету.

Питання для обговорення:

1. Завдання, значення та організація обліку виконання бюджетів.
2. Облік доходів державного бюджету.
3. Облік бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по державному бюджету.
4. Визначення результатів виконання державного бюджету.

Тема 7: Звітність про виконання бюджетів.

Мета: Засвоєння сутності та порядку здійснення контролю за виконанням бюджетів. Розгляд повноважень органів, які здійснюють бюджетний контроль.

Питання для обговорення:

1. Організація, види та форми бюджетної звітності.
2. Звіти розпорядників коштів про використання бюджетних коштів.
3. Річна звітність про виконання Державного бюджету України.
4. Звітність про виконання місцевих бюджетів.
5. Засади транспарентності та інклюзивності у процесі розгляду і затвердження звітності про виконання бюджетів.

Практичне заняття №6 (2 години).**Тема 8: Дискусійні питання теорії та практика організації контролю за виконанням бюджету.**

Мета: Засвоєння сутності та порядку здійснення контролю за виконанням бюджетів. Розгляд повноважень органів, які здійснюють бюджетний контроль.

Питання для обговорення:

1. Сутність та призначення бюджетного контролю, його роль в управлінні публічними фінансами.
2. Контрольно-ревізійна робота, її завдання та напрями.
3. Державна аудиторська служба України, її завдання, повноваження та права.
4. Бюджетний аудит.
5. Засади транспарентності та інклюзивності у процесі контролю за виконанням бюджетів.

Практичне заняття №7 (2 години).**Тема 9: Управління Пенсійним фондом України.**

Мета: Засвоєння знань щодо організації управління Пенсійним фондом України.

Питання для обговорення:

1. Сутність, призначення та класифікація пенсійного страхування як об'єкта управління.
2. Система управління Пенсійним фондом України.
3. Планування бюджету Пенсійного фонду України.
4. Виконання бюджету Пенсійного фонду України.

Тема 10: Особливості управління державними соціальними фондами.

Мета: Засвоєння знань щодо організації управління коштами соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, соціального страхування на випадок безробіття та іншими об'єктами публічних фінансів.

Питання для обговорення:

1. Управління Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
2. Управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
3. Управління Фондом соціального страхування на випадок безробіття.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Метою проведення тренінгу є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти розвитку та розв'язання проблеми з науково-практичних питань здійснення управління публічними фінансами, застосування форм і методів бюджетного планування, виконанням бюджету, бюджетного обліку та бюджетного

контролю в Україні, а також проблем організації управління публічними фінансами, які виникають у практичній діяльності суб'єктів фінансових відносин в Україні.

Порядок проведення тренінгу:

- 1) *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою заняття.
- 2) *Організаційна частина* полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
- 3) *Практична частина* реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
- 4) *Підбивання підсумків.* Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика тренінгу:

Науково-теоретичні та організаційні засади бюджетного планування. Розрахунки показників доходів і видатків бюджетів, здійснення розподілу доходів і видатків між ланками бюджетної системи, збалансування бюджетів.

Аналіз виконання дохідної і видаткової частин бюджету.

Завдання 1. Науково-теоретичні та організаційні засади бюджетного планування. Розрахунки показників доходів і видатків бюджетів, здійснення розподілу доходів і видатків між ланками бюджетної системи, збалансування бюджетів.

Необхідно розробити бюджетний календар, визначити у ньому перелік видів робіт, які необхідно здійснити в процесі бюджетного планування, визначити термін виконання робіт та виконавців.

Завдання складається з таких етапів:

1. Теоретична частина.

- аналіз нормативної бази (вивчіть законодавчі і нормативні вимоги щодо організації бюджетного планування, складання, розгляду та затвердження бюджетів);
- розробка бюджетного календаря щодо виконання робіт, пов'язаних із складанням, розглядом та затвердженням бюджету;
- упорядкування логіки виконання робіт, термінів та виконавців робіт, передбачених бюджетним календарем;
- оформлення документації (підготуйте бюджетний календар).

2. Практична частина та усна презентація.

- практична частина (перевірте правильність оформленої документації, змодельуйте можливі проблемні ситуації);
- усна презентація (презентуйте проекти своїх бюджетних календарів, обґрунтуйте пропозиції).

Критерії оцінювання:

- a. відповідність законодавству (30 балів);
- b. якість планування (30 балів);
- c. точність оформлення документації (20 балів);
- d. усна презентація та обговорення (20 балів).

Завдання 2. Аналіз виконання дохідної і видаткової частин бюджету.

Потрібно проаналізувати стан виконання дохідної і видаткової частин бюджету, видів доходів і видатків за підрозділами бюджетної класифікації та обґрунтувати чинники впливу на недовиконання чи перевиконання окремих показників. Запропонувати резерви зростання доходів та шляхи економії видатків. Це завдання включає як письмову, так і усну частину.

Завдання складається з таких етапів:

1. Теоретична частина.

- постатейний аналіз показників доходів і видатків та відповідної розрахункової бази;
- опишіть результати постатейного аналізу.

2. Практична частина.

- визначення відхилень фактичних показників бюджету від планових та від фактичних показників минулих періодів;
- розрахунки чинників, які вплинули на зміну показників доходів і видатків та

величини їхнього збільшення або зменшення;

– визначення конкретних напрямів подолання виявлених недоліків, резервів збільшення доходів, зменшення видатків та підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

3. Усна презентація та обговорення.

– презентація результатів (презентуйте свої розрахунки, обґрунтуйте чинники, які вплинули на зміну показників бюджетів);

– обговорення – обговоріть можливі недоліки у процесі виконання бюджету, рівень впливу чинників на показники бюджету та шляхи покращення виконання бюджету у наступному бюджетному періоді.

Критерії оцінювання:

- a. відповідність обраному науковому дослідженні (30 балів);
- b. коректність розрахунків, висновків та пропозицій (30 балів);
- c. якість формування пакета рекомендацій (20 балів);
- d. усна презентація та обговорення (20 балів).

Ці завдання допоможуть набути практичних навичок у сфері управління публічними фінансами, розвинути науково-теоретичні та практичні знання, вміння та навички працювати з бюджетною документацією та підготують студентів до реальних умов роботи в наукових і фінансових органах.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

При вивченні курсу «Управління публічними фінансами» самостійна робота здійснюється позааудиторно при виконанні самостійних завдань, зміст яких наведено нижче, виконання домашньої контрольної роботи, а також при підготовці до екзамену.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні основної та додаткової літератури, законодавчих та нормативних документів, виконанні практичних завдань.

Самостійна робота виконується за такими правилами.

Для виконання самостійної роботи необхідно завести окремий зошит, в якому акуратно і розбірливо без скорочень слід виконувати завдання у визначеній послідовності.

Перед виконанням кожного теоретичного завдання необхідно скласти його план або виконувати за планом, рекомендованим викладачем.

Перед виконанням кожного практичного завдання наводиться його умова, розрахунки повинні супроводжуватись певними поясненнями, результати розрахунків – одиницями виміру.

Виконання усіх видів передбаченої цими вказівками самостійної роботи є необхідною передумовою допуску студента до іспиту з предмету «Управління публічними фінансами».

Для самостійного та більш детального опрацювання виносяться наступні питання:

1. Проблеми взаємозв'язку об'єкта, суб'єкта та предмета управління публічними фінансами. Бюджетний кодекс України – основа нормативно-правової бази управління публічними фінансами.
2. Теоретико-практичні підходи до побудови системи управління публічними фінансами.
3. Дискусійні питання сутності, функцій бюджету та його ролі у суспільстві.
4. Аналіз явища, змісту, форми, організаційної будови правового характеру бюджету у суспільстві та взаємозв'язок між ними.
5. Теорія, методи, принципи та джерела формування доходів бюджету.
6. Теоретико-методологічні підходи до класифікації видатків та форм бюджетного фінансування.
7. Теоретична сутність бюджетного дефіциту, його причин, наслідків, методів, джерел покриття.
8. Наукові підходи до побудови бюджетного устрою та бюджетної системи України.
9. Теорія і практика розмежування доходів й видатків між бюджетами.
10. Проблеми побудови взаємовідносин між бюджетами.
11. Дискусійні питання сутності, функцій бюджету та його ролі у суспільстві.

12. Аналіз явища, змісту, форми, організаційної будови правового характеру бюджету у суспільстві та взаємозв'язок між ними.
13. Теорія, методи, принципи та джерела формування доходів бюджету.
14. Теоретико-методологічні підходи до класифікації видатків та форм бюджетного фінансування.
15. Теоретична сутність бюджетного дефіциту, його причин, наслідків, методів, джерел покриття.
16. Наукові підходи до побудови бюджетного устрою та бюджетної системи України.
17. Теорія і практика розмежування доходів й видатків між бюджетами.
18. Проблеми побудови взаємовідносин між бюджетами.
19. Теоретико-нормативні засади формування системи органів стратегічного управління бюджетом та їхні функції.
20. Органи оперативного управління бюджетом та проблеми взаємозв'язку і взаємоузгодженості між ними.
21. Значення та місце державної служби фінансового моніторингу України в системі органів державного управління бюджетом.
22. Проблеми функціонування Державної казначейської служби України.
23. Проблеми функціонування Державної податкової служби України та Державної митної служби України.
24. Теоретико-методологічні засади бюджетного планування в Україні.
25. Проблеми організації бюджетного планування в Україні.
26. Роль програмно-цільового методу у бюджетному процесі.
27. Аналіз практики та проблеми складання проекту Державного бюджету України.
28. Аналіз практики та проблеми розгляду і затвердження Державного бюджету України.
29. Аналіз практики та проблеми складання, розгляду і затвердження місцевих бюджетів.
30. Наукові, практичні засади і методологія планування доходів бюджету.
31. Наукові, практичні засади і методологія планування видатків бюджету.
32. Наукові, практичні засади і методологія планування доходів і видатків місцевих бюджетів.
33. Науково-методологічні засади та принципи виконання бюджету.
34. Теоретичні та практичні підходи до побудови бюджетної класифікації.
35. Аналіз практики та проблеми системи справляння доходів бюджету.
36. Теоретико-методологічні засади організації податкового менеджменту.
37. Проблеми та практичні засади бюджетного фінансування.
38. Теоретичні підходи та аналіз практики виконання дохідної частини бюджетів.
39. Теоретичні підходи та аналіз практики виконання видаткової частини бюджетів.
40. Теоретичні підходи та аналіз практики касового виконання бюджету.
41. Місце та роль обліку виконання бюджетів в управлінні публічними фінансами.
42. Аналіз практики та проблеми обліку доходів державного бюджету.
43. Аналіз практики та проблеми обліку доходів місцевих бюджетів.
44. Аналіз практики та проблеми обліку бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по державному бюджету.
45. Аналіз практики та проблеми обліку бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по місцевих бюджетах.
46. Аналіз практики та проблеми обліку міжбюджетних відносин.
47. Місце та роль бюджетної звітності в управлінні публічними фінансами.
48. Аналіз практики та проблеми складання звітів розпорядників коштів про використання бюджетних коштів одержаних із державного та місцевих бюджетів.
49. Методологічні підходи до складання та аналізу річної звітності про виконання Державного бюджету України.
50. Методологічні підходи до складання та аналізу звітності про виконання місцевих бюджетів.
51. Дискусійні питання сутності та призначення бюджетного контролю.
52. Роль і значення бюджетного контролю в управлінні публічними фінансами.

53. Організаційні та проблемні аспекти органів бюджетного контролю, та взаємозв'язків між ними.
54. Проблеми роботи Рахункової палати України та реалізації результатів їхньої роботи на практиці.
55. Особливості організації та ролі податкового контролю у бюджетному процесі.
56. Особливості організації та ролі митного контролю у бюджетному процесі.
57. Аналіз практики та проблеми функціонування Державної аудиторської служби України.
58. Теоретико-методологічні засади бюджетного аудиту.
59. Теоретико-методологічні засади пенсійного страхування як об'єкта управління.
60. Аналіз практики та проблеми планування бюджету Пенсійного фонду України.
61. Аналіз практики та проблеми виконання бюджету Пенсійного фонду України.
62. Теоретичні і практичні проблеми функціонування державного фінансового контролю за виконанням бюджету Пенсійного фонду України.
63. Аналіз практики та проблеми управління Фондом соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
64. Аналіз практики та проблеми управління Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
65. Аналіз практики та проблеми управління Фондом соціального страхування на випадок безробіття.
66. Аналіз практики організації бюджетного процесу у зарубіжних країнах.
67. Сучасні проблеми та переваги бюджетного федералізму у світовій практиці.
68. Аналіз практики та особливості застосування фінансово-управлінських технологій формування бюджету у зарубіжних країнах.
69. Переваги та проблеми перспективного бюджетного планування у світовій практиці.
70. Аналіз світового досвіду бюджетного прогнозування та можливостей його застосування в Україні.
71. Аналіз практики виконання бюджету у зарубіжних країнах.
72. Аналіз практики та проблеми управління державним боргом у світовій практиці.
73. Місце та роль бюджетної звітності в управлінні публічними фінансами.
74. Аналіз практики та проблеми складання звітів розпорядників коштів про використання бюджетних коштів одержаних із державного та місцевих бюджетів.
75. Методологічні підходи до складання та аналізу річної звітності про виконання Державного бюджету України.
76. Методологічні підходи до складання та аналізу звітності про виконання місцевих бюджетів.

Самостійна робота з дисципліни «Управління публічними фінансами» виконується кожним студентом упродовж семестру. Її виконання є одним з обов'язкових складових модулів дисципліни.

Тему завдання обирає кожен студент самостійно, відповідно до рекомендованого переліку.

Опис завдання:

Студентам необхідно провести дослідження, присвячене вивченню однієї з тем управління публічними фінансами. Завдання передбачає аналіз законодавчих і нормативних актів України та Європейського Союзу, що регламентують процедури управління публічними фінансами. Також необхідно розглянути практичні аспекти застосування методів та інструментів управління публічними фінансами.

Порядок виконання завдання:

1. *Ознайомлення з літературою.* Вивчити рекомендовану літературу та нормативно-правові акти, що стосуються управління публічними фінансами.

2. *Вибір кейсів для аналізу.* Вибрати декілька реальних кейсів (наприклад, з управління публічними фінансами в Україні та країн ЄС) для подальшого аналізу.

3. *Аналіз нормативної бази.* Провести порівняльний аналіз нормативної бази України та ЄС, визначити основні розбіжності та спільні риси.

4. *Опис практичного застосування.* Розглянути, як ці норми застосовуються на практиці, зокрема в умовах управління публічними фінансами в Україні.

5. *Формування висновків.* На основі проведеного аналізу сформулювати висновки та пропозиції щодо вдосконалення управління публічними фінансами.

Критерії оцінювання:

a. *повнота дослідження (30 балів)* – оцінюється повнота охоплення теми, включення необхідних аспектів управління публічними фінансами;

b. *якість аналізу (30 балів)* – важливою є глибина проведеного аналізу та здатність студента використовувати науково-методичні засади управління публічними фінансами;

c. *практична значущість (20 балів)* – оцінюється здатність студента застосувати теоретичні знання на практиці;

d. *аргументованість висновків (10 балів)* – оцінюється чіткість та логічність зроблених висновків;

e. *оформлення роботи (10 балів)* – робота повинна бути належним чином оформлена відповідно до вимог академічного письма.

Вимоги до оформлення:

1. *Обсяг роботи* – 15-20 сторінок друкованого тексту, включаючи титульну сторінку, зміст, основний текст, список літератури та додатки (за потреби).

2. *Форматування тексту:*

– шрифт – Times New Roman, розмір 14;

– міжрядковий інтервал – 1,5;

– поля – 2 см з усіх боків;

– абзацний відступ – 1,25 см.

3. *Структура роботи:*

Титульна сторінка, що містить назву навчального закладу, кафедри, дисципліни, тему роботи, ПІБ студента, групу, рік виконання.

Зміст, що містить перелік розділів і підрозділів із зазначенням сторінок.

Вступ – коротке введення в тему дослідження (1-2 сторінки).

Основна частина, що поділяється на розділи з теоретичним аналізом і практичним дослідженням (12-15 сторінок).

Висновки – узагальнення результатів дослідження та пропозиції (1-2 сторінки).

Список літератури – перелік використаних джерел оформлюється відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Додатки – за необхідності включаються графіки, таблиці, діаграми, які не увійшли до основного тексту.

4. *Цитування та посилання:*

Використання посилань на літературні джерела є обов'язковим. Посилання подаються у квадратних дужках із зазначенням номера джерела та сторінки (наприклад, [5, с. 123]).

Використання неавторських текстів без належного цитування не допускається.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Управління публічними фінансами» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

поточне опитування,

тестування,

розв'язування кейсів,

презентації результатів виконаних завдань,

оцінювання результатів модульної контрольної роботи,

оцінювання результатів самостійної роботи студентів,

наукова дискусія,

інші види індивідуальних і групових завдань,

екзамен.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління публічними фінансами» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по всіх темах	Підсумкова модульна контрольна робота по всіх темах. Теоретичні питання (2 питання по мак. 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 балів за кожен тест)	Оцінка визначається за: <i>відповідність обраному науковому дослідженню (30 балів);</i> <i>коректність розрахунків, висновків та пропозицій (30 балів);</i> <i>якість формування пакета рекомендацій (20 балів);</i> <i>усна презентація та обговорення (20 балів).</i>	Оцінка за виконання завдання для самостійної роботи: <i>повнота дослідження (30 балів);</i> <i>якість аналізу (30 балів);</i> <i>практична значущість (20 балів);</i> <i>аргументованість висновків (10 балів);</i> <i>оформлення роботи (10 балів).</i>	Тестові завдання (25 тестів по 3 бали за кожен тест – 75 балів; теоретичне питання – 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор	1–11
2.	Проєкційний екран	1–11
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1–11
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1–11
5.	Персональні комп'ютери	1–11

6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–11
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–11
8.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1–11

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бюджетна система: підручник за ред. д. е. н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 624 с.
2. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Бюджетний менеджмент: підруч. за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погріщук. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 532 с.
4. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М. Бюджетний менеджмент: навч. посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 377 с.
5. Дем'янишин В. Г. Управління публічними фінансами : навч.-метод. посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 130 с.
6. Казначейська система: підручник за наук. ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого, д. е. н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.
7. Нікіфоров П. О., Грешко Р. І., Легкоступ І. І. Теорія публічних фінансів: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2022. 184 с.
8. Публічні фінанси: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.

Додаткові:

9. António Afonso, José Carlos Coelho. Public finances solvency in the Euro Area. *Economic Analysis and Policy*. Volume 77. 2023. Pages 642-657. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0313592622002351?via%3Dihub>.
10. Delestre Isaac, Miller Helen (2023). *Tax and public finances: the fundamentals*. The Institute for Fiscal Studies. 36 p. https://ifs.org.uk/sites/default/files/2023-08/IFS-Report-R270-Tax-and-public-finances-the-fundamentals_final.pdf.
11. Demianyshyn, V., Shuliuk, B. (2023). Formation and Use of the System of Financial Incentives for the Development of Partnership between the State and Business. *Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania)*, 32 (3), pp. 88-103. URL: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-3/05_Bohdana-Shuliuk.pdf.
12. Emmerson Carl, Stockton Isabel (2022). *Outlook for the public finances*. The Institute for Fiscal Studies. 39 p. <https://ifs.org.uk/sites/default/files/2022-10/Outlook%20for%20the%20public%20finances.pdf>.
13. Fuhelo P., Zharikova O., Blishchuk K., Baranovska T., Gudzenko N. (2022). Financial support of territorial communities of Ukraine in the context of decentralization. *Independent Journal of Management & Production (Special Edition ISE, S&P)*. Vol. 13 No. 3. <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1979>.
14. Kotina, H., Stepura, M., & Kondro, P. (2022). How does active digital transformation affect the efficiency of governance and the sustainability of public finance? The ukrainian case. *Baltic Journal of Economic Studies*, 8(1), 75-82. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-1-75-82>.
15. Lobodina Z., Kizyma T., Demianyshyn V., Berezka K., Savchuk S. Participatory budgeting in the context of behavioural finances. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2022. Vol. 5 (46). С. 109–125. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3886/3661>.

16. *Modern Ukrainian financial science: theoretical paradigm & practical concept of public finance*. Monograph / V. Fedosov, A. Krysovatyu, V. Oparin, P. Yukhymenko. Draft2Digital Publishing House. Oklahoma City. 2018. 447 p.

17. Myskin, Y., & Vilchynskyi, O. (2023). Analysis of the stage of formation of the state financial policy of intensification of investment activity in Ukraine. *Economics & Education*, 8(1), 45-51. <https://doi.org/10.30525/2500-946X/2023-1-6>.

18. Ostrovska Halyna, Demianyshyn Vasyl, Maliuta Liudmyla, Sherstiuk Roman, Kuz Tetiana. Conception of an effective budget process and ways of improvement regional budget policy. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, Vol. 12, 07-Special Issue, 2020, pp.1686-1690.

19. Radchenko, O. (2023). State management and financial support of innovations: the example of Ukraine. *Public Policy and Accounting*, (1(7), 22–40. [https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1\(7\)-22-40](https://doi.org/10.26642/ppa-2023-1(7)-22-40).

20. Slobodyanik Y., Zdyrko N., Kuzyk N., Sysiuk S., Benko I. (2022). Audit of public finances: methodological issues and the case of Ukraine. *Independent Journal of Management & Production (Special Edition ISE, S&P)*. Vol. 13. No. 3. <https://doi.org/10.14807/ijmp.v13i3.1900>.

21. Tremblay J.-F. (Ed.). (2023). *The Forum of Federations Handbook of Fiscal Federalism*. Palgrave Macmillan Cham. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-97258-5>.

22. Дем'янишин В. Г., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Модернізація бухгалтерського обліку фінансових ресурсів у державному секторі в умовах реформування системи управління публічними фінансами та зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2022. № 4 (73). С. 22-44. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1556>.

23. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Горин В. П., Дем'янишин В. В. Методологічні підходи до дослідження державних фінансових ресурсів та фінансової безпеки суб'єктів господарювання в умовах реформування управління публічними фінансами. *Світ фінансів*. 2023. № 1 (74). С. 29-45.

24. Дем'янишин В. Г., Лободіна З. М., Костецький В. В., Дем'янишин В. В. Напрями розвитку інформаційних технологій в управлінні публічними фінансами, державними фінансовими ресурсами та фінансовою безпекою суб'єктів господарювання державного сектору. *Інноваційна економіка*. 2023. № 1. С. 58-70. URL: <http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1015>.

25. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014 р. № 794-VII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

26. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

27. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. № 586-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

28. Закон України, «Про Рахункову палату України» від 2.07.2015 р. № 576-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>.

29. Лободіна З. М., Дем'янишин В. Г., Кізіма Т. О., Березька К. М., Кізіма А. Я. Функціонування бюджетів участі: сучасний стан, тенденції модернізації та моделювання в умовах реформування публічних фінансів. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 8-27. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1415>.

30. Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 р. № 11 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>.

31. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування» від 24.01.2012 р. № 44 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>.

32. Наказ Міністерства фінансів України і Головного управління Державного казначейства України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання

державного та місцевих бюджетів» від 10.12.1999 р. № 114 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0890-99>.

33. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

34. Положення про Державну казначейську службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>.

35. Положення про Міністерство фінансів України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п>.

36. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28 лютого 2002 р. № 228 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п>.

37. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3.02.2016 р. № 43 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-п>.

38. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності про виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів від 1.10.2013 р. № 885 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1915-13>.

39. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. № 22721 (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-п>.

Інтернет-ресурси:

1. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/>.
2. Ціна держави – проєкт CASE Україна. URL: <https://cost.ua/>.
3. Єдиний веб-портал використання публічних коштів. URL: <https://spending.gov.ua/new/>.
4. Бюджети територіальних громад. URL: https://public.tableau.com/app/profile/ulead/viz/_16360623127390/sheet0.